

Gemaal de Heining

Zeedijk 15, Marrum
open 24/7

De Heining, een gemaal dat opvallend genoeg in de dijk is gebouwd, is onderdeel van de waterhuishouding van Friesland. Het gemaal treedt in werking als het waterpeil in de Friese boezem, het aan elkaar verbonden stelsel van vaarten en meren, te hoog staat. De vijzels kunnen dan 250 kubieke meter water per minuut naar zee pompen en vormen zo een mooie aanvulling op de IJsselmeer-gemalen.

De Heining, in 2018 in gebruik gesteld door Wetterskip Fryslân, is onderdeel van een groter plan, van een nieuwe manier van denken over waterbeheersing, een interne 'klimaatverandering' zou je kunnen zeggen. Meer meebewegen mét de natuur en het water in plaats van ertegen strijden. Dat is best spannend, want we hebben duizend jaar dijken gebouwd om ons tegen het geweld van de zee te beschermen.

EWA DOROSZENKO

Imagine yourself on an island in the middle of the ocean (video)

Gemaal de Heining is de ideale omgeving voor de meditatieve onderwaterwereld van kunstenaar en filmmaker Ewa Doroszenko (1983, Polen). Ze kijkt in haar video naar virtuele werelden en games en zoekt daarbij naar beelden waarin het echte en het digitale leven botsen.

Haar film wil je een soort rustige en mystieke ervaring geven, waarvan de tekst in de voice-over gebaseerd is op populaire meditatie-sessies op YouTube. Het groen van de dijk en het blauw van het werk passen goed bij elkaar. Misschien wel net zo goed als het contrast in de film: we willen ons losmaken van alle digitale overbelasting en tot rust komen, maar dan wel door middel van diezelfde soort technologie.

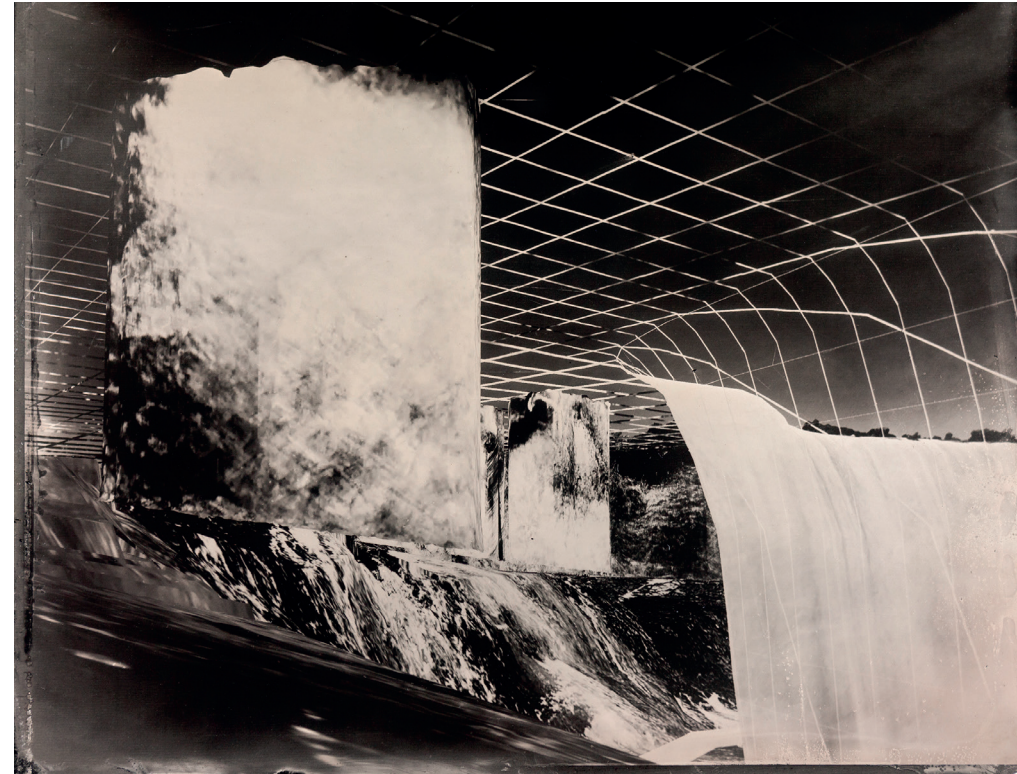

Gemaal Ropta

Sedyk 6, Pietersbierum
open van woensdag t/m zondag van 12 tot 18 uur

Gemaal Ropta stamt uit 1972 en onderscheidt zich in het landschap door zijn opvallende staalblauwe kleur. Dit gemaal kan 460 kubieke meter water per minuut vanuit de polder in zee lozen. Gewoonlijk als je hier even blijft staan, kun je zomaar het gemaal horen aanslaan, dat indien nodig automatisch inschakelt. Tijdens de Noorderlicht-expositie geschiedt de bemaling echter handmatig.

De automatisering is voor de functie van veiligheid en waterbeheer perfect, maar heeft ook een groot nadeel. Gemalen zijn namelijk net als dijken en sluisen een grote hindernis voor trekvissen, omdat zij tussen zoet en zout water moeten kunnen migreren om te overleven. Daarom is Ropta in 2001 voorzien van een vispassage. In het voor- en najaar is het hierdoor een drukte van belang. Trekvissen als spiering, driedoornig stekelbaarsje en paling maken dan gebruik van het vismigratiesysteem.

LISA DI DONATO

Ontic Glow (fotografie)

Tijdens het Noorderlicht festival kun je in gemaal Ropta fotografie zien van de Amerikaanse kunstenaar Lisa di Donato (1979, Verenigde Staten). Haar werk lijkt wel wat op die foto's van vroegere ontdekkingsreizigers, die met hun camera de wereld introkken om verre en vreemde oorden vast te leggen om met wonderlijke platen weer thuis te komen. Op dezelfde manier verkent Lisa di Donato de wereld die ze in haar computer ontdekt.

Als een soort digitale ontdekkingsreiziger fotografeert ze 'fouten' die ze tegenkomt in Google Earth: daar waar de computer, die met de platte plaatjes van de satellieten een driedimensionaal beeld probeert na te maken, de mist in gaat. Deze glitches bewerkt ze verder in haar computer waardoor er bizarre werelden ontstaan, die ze afdrukt via de ouderwetse fotografische techniek van het wet-plate procedé.

Het resultaat is een serie grote en surrealistische platen die onze fantasie prikkelen: mooi en nostalgisch, duister en hyperdigitaal, maar tegelijk heel ouderwets.

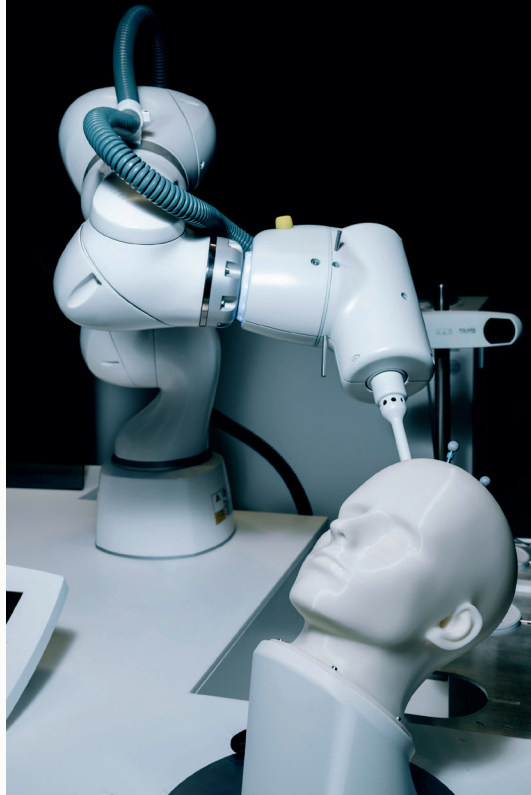
noorderlicht.
INTERNATIONAAL
FOTOFESTIVAL 2021

FIETSROUTE
LOCATIES
WADDENZEE
the makeable mind

Al deze locaties zijn gratis toegankelijk. Let op: de kerkjes in Wierum en Nes zijn alleen geopend op zaterdag en zondag van 12 tot 17 uur. Het festival loopt t/m 31 oktober.

55km

ARISTIDIS SCHNELZER Medical Engineering

(fotografie)

Het werk van Aristidis Schnelzer vertrekt vanuit de vraag: wat zijn de apparaten en systemen waarmee wij onszelf versterken, en hoe zien die eruit? In deze serie heeft hij gedetailleerd de zoektocht van artsen en wetenschappers gevolgd en in beeld gebracht. Dit levert een serie visueel sterke foto's op die een wereld laten zien, die soms science-fiction lijkt.

De foto's laten zien dat de medische technologische ontwikkelingen eigenlijk voor een gewoon mens bijna niet meer te begrijpen zijn, en steeds futuristischer gaan aanvoelen.

Theaterkerk Nes

Wiersterwei 2, Nes
open zaterdag & zondag van 12 tot 17 uur

In 2018 werd De Hoekstien in Nes, de gereformeerde kerk uit 1925, volledig omgebouwd tot theaterkerk voor allerlei evenementen. Onder leiding van programmeur en directeur Anke Bijlsma - bekend als actrice en presentatrice - werkt Theaterkerk Nes duurzaam en zonder winstoogmerk. In 2017 won Anke de Cultuurprijs van Noardeast-Fryslân voor haar inspanningen op het gebied van kunst en cultuur in de regio.

In de kerk komen we in de werken van Frederik Heyman (1984, België) en Aristidis Schnelzer (1994, Duitsland) twee tegenovergestelde werelden tegen, die toch een groot raakvlak hebben: Beide kunstenaars laten zien hoe de mens zich staande houdt dankzij, of juist ondanks de technologie waarmee ze zich omringen. Het werk van Frederik Heyman is fictie, maar lijkt griezelig echt. Het werk van Aristidis Schnelzer lijkt wel fictie, maar is juist heel documentair.

Museumkerk Eben-Haëzer

Haadstrjitte 17, Wierum
open zaterdag & zondag van 12 tot 17 uur

In het mooie Friese vissersdorpje Wierum, bevindt zich sinds 2003 de Museumkerk Eben-Haëzer. De voormalige Gereformeerde kerk werd in 2002 aangekocht door Jacob en Janny Bijlsma uit Franeker en vervolgens gerestaureerd, met als doel het historische pand te behouden voor de omgeving. In de expositieruimte, de bijgebouwen en een prachtig beschutte binnentuin kan een breed publiek genieten van de door Jacob en Janny verzamelde kunstcollectie en wisselexposities van hedendaagse kunstenaars.

Tijdens het Noorderlicht Festival kun je fotografie en video zien van de Nederlandse kunstenaar Andrea Stultiens (1974, Nederland), die onderzoek doet naar de fotografische erfenis van Dr. Paul Julien (1901-2001). Daarnaast is fotografie te zien van de Amerikaans-Filipijnse kunstenaar Latipa (1977, Verenigde Staten/Filipijnen) en de Vietnamese kunstenaar en schrijver Viêt Lê. Samen ontrafelen ze de visuele erfenis van het imperialisme aan de hand van National Geographic-tijdschriften.

LATIPA & VIỆT LÊ White Gaze (fotografie)

Wie kent ze niet, die kleurige tijdschriften met gele cover, met mooie foto's van vreemd natuurschoon en mensen uit verre landen? Latipa is kunstenaar, filmmaker, schrijver en theoreticus. In 'White Gaze' werkt ze met een archief van deze ons zo bekende National Geographic-tijdschriften. Evenals Andrea Stultiens kijkt ook zij opnieuw naar hoe wij omgingen met het imperialisme: het proces waarbij Westerse landen andere werelddelen gingen overheersen. White Gaze' legt het ontstaan bloot van de racistische blik. Hoe kijken wij naar 'de ander'? En hoe definiëren we die? Latipa koos bepaalde bladzijden uit de magazines en haalde teksten weg van elke pagina om ruimte te geven aan een ander verhaal, een tegenverhaal. Kunstenaar en schrijver Viêt Lê gebruikt Latipa's beelden uit 'White Gaze' als uitgangspunt voor zijn poëzie, die gaat over hoe wij nu aankijken tegen oorlog en tegen het imperialisme.

ANDREA STULTIENS Reframing RJU (fotografie en video)

In het werk van Andrea Stultiens staan de foto's van Dr. Paul Julien centraal. De foto's die hij tussen 1932 en 1962 in Afrika maakte, maar ook zijn boeken en lezingen, hadden invloed op hoe wij naar dit continent keken en droegen bij aan de witte koloniale blik die we zo lang gewoon hebben gevonden. Ondanks de rijkdom aan archiefbeeld die deze nalatenschap biedt, wil Andrea Stultiens dan ook kritisch naar dit werk kijken. Zij doet dit door de foto's van Paul Julien te laten zien aan de mensen wier erfgoed het eigenlijk is: mensen van Afrikaanse komaf. Samen met hen wil ze de westerse blik corrigeren.

'The Makeable Mind', de maakbare geest, gaat over de invloed van digitale en technologische ontwikkelingen op onze beleving van de werkelijkheid. Het internet brengt de hele wereld naar onze huiskamer, maar maakt ons ook aan het twijfelen over wat we nog kunnen geloven. De rijkdom en de verwarring die dit oplevert, daarover gaat het 28e Noorderlicht Festival.

Voor de editie van Friesland hebben we een mooie Wadden-fietsroute uitgezet langs Theaterkerk Nes, Museumkerk Wierum, gemaal de Heining en gemaal Ropta (of andersom natuurlijk). Voor de fietsroute maken we gebruik van de ANWB knooppunten. Volg de nummers hier rechts van knooppunt naar knooppunt om zo te kunnen kijken naar het werk van de twaalf kunstenaars op deze route. Veel plezier!

Al deze locaties zijn gratis toegankelijk. Let op: de kerkjes in Wierum en Nes zijn alleen geopend op zaterdag en zondag van 12 tot 17 uur. Het festival loopt t/m 31 oktober.

ANWB KNOOP- PUNTEN

A. Theaterkerk Nes
34 2.4 km
33 2.9 km
28 6.1 km

B. Museumkerk Eben-Haëzer
18 4.3 km
76 4.6 km
02 1.1 km
21 2.0 km
93 2.4 km

C. Gemaal de Heining
71 6.5 km
70 6.9 km
22 1.6 km
48 1.6 km
21 2.1 km
47 3.5 km
86 1.1 km
80 1.1 km
86 3.4 km
43 6.6 km
40

D. Gemaal Ropta

